

Pecyn Gweithdy Parod Adolygad Timms: Awgrymiadau am gwestiynau Pecyn Gweithdy Parod

Bwriad y ddogfen hon yw ategu'r canllawiau a rennir gyda'r rhai sy'n bwriadu cynnal sesiwn Pecyn Gweithdy Parod Adolygiad Timms. Ar gyfer pob cwestiwn yn y pecyn safonol, bydd y ddogfen hon yn nodi pam mae'r cwestiwn hwn yn cael ei ofyn/beth rydym, grŵp llywio Adolygiad Timms, eisiau deall mwy amdano ac yn darparu canllawiau hwyluso ychwanegol ar awgrymiadau trafod posibl a sut y gellid addasu'r sesiwn lle bo angen. Rydym yn gobeithio bod hyn yn rhoi cyngor defnyddiol, ond rydym yn annog hwyluswyr i addasu sut maen nhw'n rhedeg pob sesiwn yn seiliedig ar eu profiad a'u dealltwriaeth o'r grŵp sydd ganddynt ar gyfer eu sesiwn.

Sesiwn ragarweiniol

Pam wnaethoch benderfynu ymuno â'r sesiwn heddiw? [sleid 6]

- **Pam gofyn y cwestiwn hwn?** Er bod hyn yn ddewisol ac i lawr i ddisgresiwn y rhai sy'n rhedeg y sesiwn i'w gynnwys, bydd cwestiwn rhagarweiniol yn gosod y tôn ar gyfer y sgwrs ar ôl a gall helpu cyfranogwyr i deimlo'n fwy cyfforddus. Bydd y cwestiwn pam y penderfynodd cyfranogwyr ymuno hefyd yn rhoi rhywfaint o fewnwelediad defnyddiol i ni ar pam mae'r cyhoedd yn dewis ymgysylltu â'r Adolygiad. Mae hefyd yn gyfle i bobl mynegi safbwyntiau pwysig iddyn nhw – i rai efallai mai dyma'r tro cyntaf i rywun wrando ar eu barn ar PIP, a allai gynnwys profiadau negyddol y mae pobl yn teimlo bod angen eu clywed.
- **Awgrymiadau /negeseuon posibl:** Mae hyn yn ymwneud â dod i adnabod pobl eraill sy'n cymryd rhan yn y sesiwn (rhai efallai eich bod wedi cwrdd ac eraill efallai y byddwch chi'n cwrdd â nhw am y tro cyntaf!). Gallwch rannu cyn lleied neu gymaint ag yr ydych chi'n teimlo'n gyfforddus ac nid oes rhaid i bobl rannu unrhyw beth os nad ydyn nhw'n teimlo eu bod yn gallu.
- **Addasiadau posibl y gellid eu gwneud:** Gallech wahodd pobl i gyflwyno eu hunain i bartner. Yna gofynnwch i bob person gyflwyno eu partner i weddill y grŵp.

Beth yw pwrpas PIP

Beth mae pobl yn defnyddio PIP? Pam mae PIP yn bwysig iddyn nhw? [Sleid 16]

- **Pam gofyn y cwestiwn hwn?** Hoffem ddeall ar gyfer beth mae pobl yn defnyddio PIP ar hyn o bryd, yn enwedig mewn perthynas â pha gostau ychwanegol maen nhw'n defnyddio PIP i helpu i dalu ac a yw PIP yn eu galluogi i gael mynediad at wasanaethau a chymorth eraill. Bydd hyn yn rhoi mewnwelediad i feddwl a yw PIP yn gwneud yr hyn sydd ei angen.

- **Awgrymiadau / negeseuon posibl:** Gallech feddwl am gostau penodol rydych yn defnyddio PIP i'w cwmpasu neu pa wasanaethau y mae PIP yn eich helpu i gael mynediad atynt ar hyn o bryd. Os nad yw pobl yn siŵr beth i'w ddweud, efallai yr hoffech eu hannog i feddwl a yw'n helpu gyda chostau byw bob dydd fel bwyd neu wresogi, prynu offer addasol neu deithio. Neu gallech ofyn iddynt feddwl am yr hyn a ysgogodd nhw i wneud cais yn y lle cyntaf. Sylwch fod unrhyw beth a rennir yn ddienw felly ni fydd DWP yn darganfod pwy ddywedodd beth.
- **Addasiadau posibl y gellid eu gwneud:**
 - Os nad yw pobl yn cael PIP, gallwch ail-fframio'r cwestiwn i ofyn beth fyddent yn ei ddefnyddio ar ei gyfer, neu os gwnaethant wneud cais ac nad oeddent yn ei gael, am beth fyddent wedi ei ddefnyddio ar gyfer neu yn teimlo eu bod yn colli allan o ganlyniad. Neu gallai pobl feddwl am anwylyd neu rywun maen nhw'n ei adnabod sy'n cael PIP.

A oes rhannau o'ch bywyd neu amgylchiadau sy'n effeithio ar gostau ychwanegol anabledd? Sut maen nhw'n effeithio ar sut rydych yn defnyddio PIP? [Sleid 17]

- **Pam gofyn y cwestiwn hwn?** Mae deall costau ychwanegol yn gymhleth ac rydym yn gwerthfawrogi y gall costau ychwanegol anabledd amrywio yn dibynnu ar amgylchiadau penodol unigolyn. Hoffem glywed gan bobl am ba ffactorau sy'n dylanwadu ar y costau ychwanegol y mae rhywun yn eu hwynebu. Bydd hyn yn helpu i archwilio a oes rhai pobl sy'n wynebu amgylchiadau personol gwahanol y mae PIP yn gweithio'n well iddynt nag eraill.
- **Awgrymiadau / negeseuon posibl:** Yn eich bywyd, beth sy'n effeithio ar eich costau neu dreuliau a sut y gallai hyn fod yn wahanol i rywun arall? Gallech feddwl am ble rydych yn byw a'r effaith sy'n ei chael ar eich gallu i gael mynediad at ofal a chymorth, pa weithgareddau cymdeithasol neu waith rydych chi'n cymryd rhan ynddynt, rhannau penodol o'ch hunaniaeth (fel hil neu ryw) neu eich rhwydwaith cymorth gan gynnwys pwy sydd â chyfrifoldebau gofalu amdanynt.
- **Addasiadau posibl y gellid eu gwneud:**
 - Os ydych yn cynnal y gweithgaredd hwn gyda grwpiau heblaw pobl anabl, gallech ddefnyddio'r cwestiynau "A oes rhannau o fywydau neu amgylchiadau pobl sy'n effeithio ar gostau ychwanegol anabledd? Sut ydych chi'n meddwl eu bod yn effeithio ar sut mae pobl yn defnyddio PIP?".
 - Os ydych yn cynnal sesiwn gyda grŵp sydd â nodwedd a rennir (fel ethnigrwydd, daearyddiaeth neu anabledd a rennir), gallech ganolbwyntio'r cwestiwn hwn ar hynny yn benodol ond cofiwch y bydd profiadau pawb yn unigryw iddynt.

Beth ydych yn meddwl y dylai PIP helpu pobl i'w wneud? [Sleid 18]

- **Pam gofyn y cwestiwn hwn?** Rydym am feddwl yn greadigol am yr hyn y gellid ei wneud yn wahanol a'r rôl y dylai PIP ei chwarae ym mywyd rhywun. Mae gennym ddiddordeb hefyd ym mha cymorth ehangach, os o gwbl, y dylai PIP a'r broses o wneud cais am PIP ei ddarparu i bobl. Rydym yn awyddus i glywed pa gymorth ehangach fyddai'n fwyaf defnyddiol iddyn nhw neu beth ddylai PIP helpu pobl i'w wneud.
- **Awgrymiadau / negeseuon posibl:** Pa rwystrau i'r ffordd y mae pobl yn byw y mae PIP yn eu helpu i oresgyn neu reoli'n well? A oes rhwystrau nad yw'n mynd i'r afael â nhw ond y gallai eu gwneud pe bai'n cael ei newid? Beth ddylai PIP eich helpu chi a phobl eraill ei gyflawni? Pa fath o gymorth ddylai'r llywodraeth fod yn ei ddarparu? Ar gyfer hyn gallech annog pobl i feddwl a ddylai PIP fod yn fudd-dal ariannol neu gynnig mwy i helpu pobl i reoli rhannau eraill o'u bywydau.

Sut brofiad yw gwneud cais am PIP

Mae'r broses o wneud cais am PIP yn gwneud i mi deimlo fel... Pam mae'n gwneud i chi deimlo fel hyn? [Sleid 23]

- **Pam gofyn y cwestiwn hwn?** Rydym am i brofiad byw pobl fod wrth wraidd yr Adolygiad ac i bobl gael y cyfle i ddweud wrthym sut mae'r broses yn gwneud iddynt deimlo a pham.
- **Awgrymiadau / negeseuon posibl:** A allwch feddwl am 1 neu 2 air neu frawddeg i ddisgrifio sut mae'r broses yn gwneud i chi deimlo? Os ydych yn gyfforddus yn rhannu, pam wnaeth i chi deimlo fel hyn? Gallech feddwl am yr hyn yr oedd yn rhaid i chi ei wneud ym mhob cam o'r broses neu gyda phwy rydych yn rhyngweithio â nhw fel rhan o'r broses.

Rhannau o'r broses sy'n gweithio'n dda yw.../ Rhannau o'r broses nad ydynt yn gweithio'n dda yw... [Sleid 24]

- **Pam gofyn y cwestiwn hwn?** Mae gennym ddiddordeb mewn gwneud argymhellion ar gyfer yr hyn a allai wneud i'r broses weithio'n well i'r rhai sy'n ei llywio. Mae hyn yn cynnwys pa rannau o'r broses sy'n gweithio'n dda ac a ddylai aros a'r rhannau lle gellid gwneud newidiadau.
- **Awgrymiadau / negeseuon posibl:** Pe baech yn defnyddio'r diagram llif yn y pecyn [sleid 22], byddai hyn yn bwynt defnyddiol i gyfeirio at hyn a gofyn pa gamau sy'n gweithio'n dda a pha rai nad ydynt yn gweithio'n dda. Hoffem hefyd glywed pam nad oedd yn gweithio'n dda ac unrhyw awgrymiadau sydd gan bobl i wella'r broses. Er enghraifft, gallent gyfeirio at brosesau eraill y llywodraeth y gallem ddysgu ohonynt fel hawlio budd-daliadau eraill neu ofyn am gymorth gan y GIG.

Faint ydych yn cytuno neu'n anghytuno bod "Y broses PIP yn hygyrch?" a rhowch y rhesymau a roddwyd dros y cwestiynau blaenorol [Sleid 25]

- **Pam gofyn y cwestiwn hwn?** Hoffem wybod pa mor hawdd yw'r broses bresennol, yn enwedig os yw hon yn hygyrch i bawb sy'n ceisio ei llywio, sut mae'n darparu ar gyfer anghenion pobl ac a yw'n eu cefnogi i'w llywio.
- **Awgrymiadau/negeseuon posibl:** Pe baech yn defnyddio'r diagram llif yn y pecyn [sleid 22], byddai hwn yn bwynt defnyddiol i gyfeirio at hyn a gofyn pa gamau sy'n gweithio'n dda, pa rai nad oeddent a'r rhesymau dros yr atebion hyn. Awgrymiadau y gallech awgrymu pobl eu hystyried fyddai a yw'n bodloni eu hanghenion cyfathrebu, iaith neu anabledd neu ba mor hawdd neu anodd oedd ei gymhwyso.

Pe baech am wella'r broses PIP, beth fydddech yn ei newid? [Sleid 26]

- **Pam gofyn y cwestiwn hwn?** Rydym am glywed barn a syniadau pobl sydd wedi mynd trwy'r broses i ddysgu am yr hyn maen nhw'n meddwl y gellid ei wneud yn wahanol.
- **Awgrymiadau/negeseuon posibl** fyddai annog syniadau o ran y darlun yn ei gyfarwydd, fel, os gallem wneud unrhyw beth beth fydddech yn ei wneud a pham? Gallai eich ffocws wedyn symud i ofyn a allech newid un peth a fyddai wedi eich helpu fwyaf wrth wneud cais am PIP: beth fydddech yn ei newid a pham? Yn y drafodaeth gallai hefyd fod yn fuddiol gwrthio pobl i feddwl am yr hyn y byddai'r newidiadau hyn yn ei gyflawni. Yn dibynnu ar faint y grŵp, byddem yn argymhell ymestyn y cwestiwn i beth yw'r "prif beth" neu "dau/tri pheth" y bydddech yn ei newid.

Sut mae penderfyniadau'n cael eu gwneud am PIP

Ar gyfer fy anabledd neu gyflwr mae'r asesiad PIP yn dal ... / Ar gyfer fy anabledd neu gyflwr nid yw'r asesiad PIP yn dal ... [Sleid 30]

- **Pam gofyn y cwestiwn hwn?** Mae gennym ddiddordeb mewn a yw'r meini prawf asesu a'r dystiolaeth a ddefnyddir wrth wneud penderfyniadau am PIP yn caniatáu i bobl ddangos effaith eu cyflwr iechyd hirdymor neu anabledd.
- **Awgrymiadau/negeseuon posibl:** A oedd y cwestiynau yn caniatáu i chi esbonio effaith eich cyflwr iechyd hirdymor neu anabledd yn effeithiol? Beth ydych chi'n meddwl oedd ar goll neu ddim yn gweithio'n dda i chi? A oedd y dystiolaeth y gofynnwyd amdani neu a ddarparwyd i chi yn dangos effaith eich cyflwr iechyd hirdymor neu anabledd? Beth ydych chi'n meddwl oedd ar goll neu ddim yn gweithio'n dda i chi? Gallech ofyn am elfennau Bywyd Bob Dydd a Symudedd PIP.
- **Addasiadau posibl y gellid eu gwneud:**
 - Os ydych yn cynnal y gweithgaredd hwn gyda grwpiau heblaw pobl anabl neu gyda phobl nad ydynt wedi gwneud cais am PIP, gallech ddefnyddio'r cwestiynau, "Ar gyfer gwahanol anableddau neu gyflyrau,

mae'r asesiad PIP yn dal..." / "Ar gyfer gwahanol anableddau neu gyflyrau, nid yw'r asesiad PIP yn dal".

- Os ydych yn cynnal sesiwn gyda grŵp ag anabledd, nam neu gyflwr a rennir, gallech ganolbwyntio'r cwestiwn hwn ar hynny yn benodol ond cofiwch y bydd profiadau pawb yn unigryw iddynt.

Faint ydych yn cytuno neu'n anghytuno bod "Y broses PIP bresennol yn asesu anghenion pobl?" a rhwch y rhesymau a roddwyd dros y cwestiynau blaenorol [Sleid 31]

- **Pam gofyn y cwestiwn hwn?** Hoffem wybod pa mor deg mae pobl yn meddwl yw'r broses bresennol, yn enwedig a yw'r asesiad yn cyfleu'r hyn sydd ei angen ar bobl neu a yw'n gweithio i wahanol bobl â bywydau neu gefndiroedd gwahanol. Er enghraifft, mae gennym ddiddordeb mewn sut mae hyn yn amrywio rhwng gwahanol grwpiau, megis ar gyfer gwahanol gyflyrau a mathau o nam, nodweddion fel ethnigrwydd, neu gefndiroedd fel incwm.
- **Awgrymiadau / negeseuon posibl:** Gallech ofyn i bobl feddwl ar lefel unigol ynghylch a ydyn nhw'n teimlo eu bod wedi cael eu trin yn deg a pham eu bod wedi rhoi'r ateb sydd ganddynt. Neu gallwch ofyn iddyn nhw feddwl ar lefel darlun ehangach a yw'r broses PIP bresennol yn gweithio i bawb sydd ei angen? Ac os na, yna i bwy nad yw'n gweithio a pham? Gallwch hefyd ofyn i bobl esbonio beth allai ei gwneud yn broses decach.

Sut ydych yn meddwl y dylid asesu cymhwysedd ar gyfer PIP yn y dyfodol? [Sleid 32]

- **Pam gofyn y cwestiwn hwn?** Mae gennym ddiddordeb mewn archwilio dulliau amgen o asesu cymhwysedd ar gyfer PIP, gan gynnwys pa dull asesu a fyddai'n dal effaith cyflwr iechyd hirdymor neu anabledd yn effeithiol ac yn sicrhau tegwch.
- **Awgrymiadau / negeseuon posibl:** Anogwch y grŵp i fod mor greadigol ag y dymunant ar sut y gallai proses asesu newydd edrych. Gallech ofyn iddyn nhw feddwl am yr hyn sy'n bwysig i aseswr wybod amdano chi? Beth fyddai'n gwneud yr holiadur papur, casglu tystiolaeth neu asesiad personol yn gweithio'n well neu'n teimlo'n decach? Gallech ofyn i bobl feddwl am bwy ddylai ofyn cwestiynau a phwy ddylai wneud y penderfyniad am eich cais? Neu pwy ddylai ac na ddylai fod yn gymwys? Neu gallech ofyn iddyn nhw feddwl am sut y byddent yn creu'r system pe baent yn dechrau o'r dechrau, beth fydden nhw'n ei gynnwys ac na fyddent yn ei gynnwys? Beth fydden nhw'n ei osgoi? Beth fydden nhw'n ei wneud yn wahanol?